

Примљено: 15.03.2024				
Орг. Јединица	Клас. знак	Редни број	Прилога	Вриједност
03		41		

CRNA GORA
OPŠTINA PLUŽINE
Sekretarijat za finansije, ekonomiju
i lokalne javne prihode
Broj: 04-307/24- 578/2
Plužine, 12.03.2024. godine

Informacija o otkupu poljoprivrednih i stočnih viškova u Opštini u 2023.godini

U opštini Plužine organizovani otkup poljoprivrednih proizvoda se ne vrši, već svoje proizvode poljoprivredni proizvođači većinom prodaju neposredno na svojim gazdinstvima. Iz komunikacije sa individualnim poljoprivrednim proizvođačima sa teritorije naše Opštine može se zaključiti da su se otkup i prodaja poljoprivrednih proizvoda i stočnih viškova tokom 2023.godine uglavnom odvijali nesmetano. Svaki proizvođač ima svoje dugogodišnje kupce - lokalno stanovništvo, prodavnice, ugostiteljske objekte, etno sela, kampove,... Takođe se značajna količina viškova proda za vrijeme turističke sezone, koja je poslednjih godina u Plužinama sve razvijenija. Spoj turizma i poljoprivrede u našoj Opštini je velika šansa za razvoj kako ovih grana privrede, tako i same Opštine.

Važno je istaći da se sve veći broj poljoprivrednih proizvođača odlučuje na organsku proizvodnju. I na teritoriji naše Opštine postoje voćari koji su ili u prelaznom periodu ili su već stekli sertifikat organskog proizvođača. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je u 2023. godini objavilo javni poziv za dodjelu podrške promociji i plasmanu organskih proizvoda. Kroz mjeru za podršku plasmanu organskih proizvoda želi se povećati količina i prodaja proizvedenih proizvoda na tržištu Crne Gore.

Na teritoriji opštine Plužine otkup sirovog mlijeka se ne vrši, iako je u prethodnom periodu iskazana zainteresovanost pojedinih mljekara za otkupom sirovog mlijeka. Do saradnje nije došlo iz razloga što ovaj vid otkupa za poljoprivrenike nije isplativ, a prodajom mlijeka odobrenim objektima za preradu mlijeka (mljekare, sirare) gube pravo na druge subvencije od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Sirovo mlijeko se uglavnom prerađivalo na gazdinstvima u mliječne proizvode.

Pčelarstvo je takođe jedna od grana poljoprivrede koja je zastupljena na teritoriji opštine Plužine. U 2023.godini pčelarsko društvo "Piva" činio je 51 pčelar i nema sumnje da će taj broj u budućnosti rasti i da je sve više onih koji se odlučuju na proizvodnju meda. Godina je bila veoma rodna, pa su se otkup i prodaja meda obavljali nesmetano. U 2023.godini cijena meda je iznosila 15,00 €/kg.

Država izdvaja značajna sredstva za unapređenje pčelarstva (poboljšanje konkurentnosti u proizvodnji pčelinjih proizvoda; podrška mladim pčelarima početnicima, obnavljanje pčelinjeg fonda – poboljšanje genetskog potencijala pčelinjih društava uvođenjem u proizvodnju visoko kvalitetnih matice; očuvanje kvaliteta i poboljšanje zdravstvene ispravnosti pčelinjih proizvoda; podrška pčelarima pri nabavci voska; podrška pčelarima u preradi i sterilizaciji voska; nabavka pčelarskih kontejnera i prikolica/platformi za transport košnica, nabavka plodišta ili medišnih nastavaka ili antivarnih podnjača i nabavka električnih ograda – čobanica.)

Odlukom o podršci pčelarstvu („Sl.list CG – opštinski propisi“ br. 19/23) opština Plužine nastoji da motiviše ljude da počnu da se bave pčelarstvom i da prošire svoje pčelinjake. Pravo na podršku su ostvarili registrovani pčelari po košnici i mladi pčelari početnici.

U Opštini imamo i par etno sela, koja takođe pored sopstvene proizvodnje otkupljuju poljoprivredne i stočne proizvode od našeg seoskog stanovništva. To je veoma pozitivna stvar jer je proizvod otkupljen od domaćeg - lokalnog proizvođača. Otkup poljoprivrednih proizvoda kao i prethodnih godina vršili su etno-selo "Izlazak", etno-selo "Montenegro", kao i vlasnici ugostiteljskih objekata sa Šćepan Polja.

Proizvodnja povrća u Opštini je takođe zastupljena. Osim za sopstvene potrebe postoji i par domaćinstava koji uzgajaju značajne površine krompira za koji imaju svoje otkuplivače.

U Plužinama je takođe zastupljeno i sakupljanje ljekovitog bilja, kao i pečurki i otkup pečurki uglavom su vršili nakupci.

Takođe, zastupljeni su i zasadi ljekovitog bilja aronije. Cijena svježih plodova aronije u 2023.godini iznosila je 4€/kg.

Opština Plužine je u decembru mjesecu bila partner u organizaciji „Novogodišnjeg sajma lokalnih proizvoda“ u Nikšiću, koji je organizovala opština Nikšić, uz podršku Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, gdje su četiri poljoprivredna proizvođača imala priliku da plasiraju svoje proizvode i razmijene iskustva sa proizvođačima iz svih krajeva Crne Gore. Sajam je trajao tri dana, a u ponudi je bio pivski med, aronija, sir, skorup, ljekovito bilje, suveniri i ostale rukotvorine. Tokom 2023.godine u Podgorici je tradicionalno organizovan 10-ti po redu sajam „Najbolje iz Crne Gore“. Tim povodom, opština Plužine je za dva zainteresovana lokalna proizvođača hrane obezbijedila troškove zakupa štandova, za izlaganje sopstvenih proizvoda.

Otkup stočnih viškova na teritoriji Opštine u 2023.godini izvršile su sledeće mesne industrije:

MESNA IDUSTRIJA	OTKUPLJEN BROJ STOKE			
	jagnjad	bikovi i volovi	krave	telad
GORANOVIĆ	2.000	45	50	100
FRANCA	250	/	/	/
INMES BIJELIĆ	450	10	/	20
RADOVIĆ	300	5	/	/

Cijena po kg žive vage, po grlu u 2023. godini iznosila je:

- za jagnjad 3,60 € - 3,70 €,
- za bikove i volove - 2,80 €,
- za krave od 1,60€ - 1,90 € i
- od 4,50€ - 4,70 € za telad.

Pored navedenih mesnih industrija višak stoke, prvenstveno telad i jagnjad, otkupljivalo je i lokalno stanovništvo za sopstvene potrebe, kao i preduzetnici koji se bave uslužnim djelatnostima. Cijena je zavisila od kategorije, odnosno uhranjenosti, rase, kondicije, starosti stoke. Kal je iznosio oko 3%.

Otkup jagnjadi počeo je u mjesecu avgustu, ali najveći dio otkupa je izvršen u septembru.

Otkup su vršile registrovane klanice po osnovu Ugovora koje su sklopile sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. U protekloj godini otkupljivači koji su sklopili ugovor sa Ministarstvom dobijali su po 15,00 € za svako otkupljeno jagne. Otkupna cijena jagnjadi u 2023.godini iznosila je 3,60 € do 3,70 €, što je više u odnosu na 2022.godinu.

Otkup stoke je izvršen uz kontrolu Veterinarske ambulante "Bogdan" iz Plužina, gdje je vlasnicima izdato uvjerenje o zdravstvenom stanju stoke, pasoš za otkupljeno grlo kao i uvjerenje o kretanju životinja. Kao i prethodnih godina broj klanično otkupljenih jagnjadi je manji od broja jagnjadi rođenih i registrovanih u 2022.godini.

Uprkos stočnim viškovima, očigledno je da ta količina nije dovoljna da zadovolji potrebe domaćeg tržišta, pa tako godinama unazad uvoz svježeg, rashlađenog ili smrznutog mesa zauzima najveći procenat u ukupnom uvozu poljoprivrednih proizvoda.

Informaciju sačinila
Marina Adžić

